

Fremsat den 9. januar 2019 af børne- og socialministeren (Mai Mercado)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og lov om Familieretshuset

(Overførsel af Statsforvaltningens opgaver med prøvelse af ægteskabsbetingelserne til Familieretshuset)

§ 1

I lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1321 af 27. november 2018 og § 2 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 13, stk. 3, ændres »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

2. I § 13, stk. 4, 3. pkt., ændres »statsforvaltningens« til: »Familieretshusets«.

3. § 58 a, stk. 1-3, affattes således:

»Ved Familieretshusets behandling af sager efter denne lov finder bestemmelserne i lov om Familieretshuset anvendelse.

Stk. 2. Familieretshuset eller familieretten træffer efter bestemmelserne i kapitel 2 og 8-10 i lov om Familieretshuset afgørelse

- 1) om tilladelse til at indgå ægteskab efter § 7,
- 2) om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3,
- 3) om godkendelse af en vielse som gyldig efter § 21,
- 4) i sager omfattet af kapitel 3-5,
- 5) om klage efter § 58 b over en afgørelse truffet af den myndighed, der efter § 13, stk. 1, skal prøve ægteskabsbetingelserne,
- 6) om afvisning efter § 58 d af en ansøgning eller anmodning, der ikke er indgivet til Familieretshuset ved anvendelse af digital selvbetjening,
- 7) om, hvorvidt parterne er ægtefæller, og
- 8) i sager mellem ægtefæller om, hvorvidt en separation består.

Stk. 3. Familieretshusets afgørelser efter denne lov kan indbringes for familieretten efter bestemmelserne i kapitel 12 i lov om Familieretshuset.«

4. § 58 b affattes således:

»§ 58 b. Afgørelser efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, og afgørelser om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne, som prøvelsesmyndigheden efter § 13, stk. 1, har truffet, kan påklages til Familieretshuset.

Stk. 2. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler om behandlingen af sager efter kapitel 1, herunder om behandlingen af klager.«

5. § 58 f ophæves.

§ 2

I lov nr. 1702 af 27. december 2018 om Familieretshuset foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 2, indsættes som nr. 12:

»12) Sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning.«

2. I § 40 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Familieretshusets afgørelser om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning kan ikke indbringes for familieretten efter reglerne i denne lov. Familieretshuset skal dog efter anmodning genoptage behandlingen af sagen. 1. og 2. pkt. finder ikke anvendelse for afgørelser efter §§ 4 og 7, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og for afgørelser om anerkendelse af en udenlandsk skilsmisse til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne.«

§ 3

I lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven) foretages følgende ændringer:

1. I § 2, nr. 2, ændres »§ 23, stk. 3, 1. pkt., og § 58 b, stk. 1,« til: »og § 23, stk. 3, 1. pkt.,«.

2. § 2, nr. 23, ophæves.

3. § 41, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. § 21, stk. 2, i lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1815 af 23. december 2015, og § 61, stk. 2, i lov nr. 548 af 30. maj 2017 om ægtefællers økonomiske forhold finder anvendelse for afgørelser, som Statsforvaltningen har truffet før lovens ikrafttræden. Afgørelse efter § 21, stk. 2, 2. pkt., i lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1815 af 23. december 2015, og § 61, stk. 2, 2. pkt., i lov nr. 548 af 30. maj 2017 om ægtefællers økonomiske forhold træffes efter lovens ikrafttræden af familieretten, hvis afgørelse ikke kan indbringes for højere ret.«

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 2019, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 3 træder i kraft den 25. marts 2019.

§ 5

Stk. 1. Sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1321 af 27. november 2018, som Statsforvaltningen ved lovens ikrafttræden ikke har færdigbehandlet, færdigbehandles af Familieretshuset.

Stk. 2. Klage over en afgørelse truffet af Statsforvaltningen inden lovens ikrafttræden efter § 13, stk. 3, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1321 af 27.

november 2018, indgives til Familieretshuset. Familieretshuset behandler klagen som en anmodning om at indbringe afgørelsen for familieretten. Det samme gælder for klager, som er indgivet til Statsforvaltningen inden lovens ikrafttræden, men som Statsforvaltningen ved lovens ikrafttræden ikke har videresendt til Ankestyrelsen. §§ 39 og 40, § 41, stk. 2, 3 og 6, og kapitel 13 i lov om Familieretshuset finder tilsvarende anvendelse for sådanne klager.

Stk. 3. Klage over Statsforvaltningens afgørelse i en sag efter § 13, stk. 3, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1321 af 27. november 2018, som ved lovens ikrafttræden er under behandling af Ankestyrelsen, færdigbehandles af familieretten.

Stk. 4. Klage over Statsforvaltningens sagsbehandling i en sag omfattet af § 13, stk. 3, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1321 af 27. november 2018, der ikke er indgivet til Ankestyrelsen sammen med en klage over en afgørelse, og som ved lovens ikrafttræden behandles af Ankestyrelsen, færdigbehandles af Familieretshuset. For sådanne sager finder §§ 39 og 40 i lov om Familieretshuset tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. § 58 a, stk. 2, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, finder anvendelse for afgørelser, som Statsforvaltningen har truffet før lovens ikrafttræden. Afgørelse efter § 58 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, træffes efter lovens ikrafttræden af familieretten, hvis afgørelse ikke kan indbringes for højere ret.

Stk. 6. Regler fastsat i medfør af § 13, stk. 4, og § 58 b, stk. 2, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1321 af 27. november 2018, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler.

§ 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser
 - 2.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Ved lov nr. 1321 af 27. november 2018 om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og udlændingeloven (Forbud mod proformaægteskab og Nationalt ID-centers rolle og funktioner m.v.) blev der i ægteskabsloven pr. 1. januar 2019 indført et forbud i ægteskabsloven mod at indgå ægteskab, hvis der er bestemte grunde til at antage, at der er tale om et proformaægteskab med det afgørende formål at opnå ret til ophold i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz.

Samtidigt blev kompetencen til at behandle sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, når der kan være risiko for, at der er tale om et sådant proformaægteskab, overført fra kommunerne som prøvelsesmyndigheder til en specialiseret enhed under Statsforvaltningen.

Loven udmøntede stemmeaftalen af 4. maj 2018 mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om indsatsen mod proformaægteskaber.

Det fremgår af aftalen, at aftaleparterne ikke vil acceptere, at Danmark misbruges til at snyde sig ind i EU, og at de derfor ønsker effektivt at forhindre, at udlændinge indgår proformaægteskab i Danmark med henblik på at opnå ret til ophold i EU, ved at indsatte et forbud i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018 med senere ændringer, (ægteskabsloven) mod at indgå ægteskab, hvis det afgørende formål med ægteskabet er at opnå ret til ophold i Danmark eller i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz.

For at sikre at forbuddet bliver effektivt, var aftaleparterne enige om at oprette en specialiseret enhed, der skal foretage prøvelsen af ægteskabsbetingelserne for udenlandske par, hvor begge parter ikke er danske eller nordiske statsborgere, har tidsbegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsbegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne. Det er i

disse situationer, der kan være risiko for, at der er tale om proformaægteskab. Aftaleparterne var endvidere enige om, at den specialiserede enhed skal placeres i det kommende Familieretshus fra den 1. april 2019. I perioden fra den 1. januar 2019 til den 31. marts 2019 skal den specialiserede enhed høre under Statsforvaltningen.

Den 1. april 2019 etableres det nye samlede familieretlige system, der består af Familieretshuset og familieretten, jf. lov nr. 1702 af 27. december om Familieretshuset (Familieretshusloven) og lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven). Som følge af oprettelsen af det nye familieretlige system nedlægges Statsforvaltningen, og behandlingen af Statsforvaltningens sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne skal herefter varetages af Familieretshuset.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret

Kapitel 1 i ægteskabsloven indeholder en række betingelser, som parter skal opfylde for at kunne indgå ægteskab i Danmark. Det drejer sig bl.a. efter § 8 a i ægteskabsloven om, at ægteskab ikke kan indgås, hvis der er bestemte grunde til at antage, at der er tale om et proformaægteskab med det afgørende formål at opnå ret til ophold i Danmark, et andet EU-/EØS-land eller Schweiz. Forud for indgåelse af ægteskab i Danmark skal der foretages en prøvelse af, om ægteskabsbetingelserne i kapitel 1 i ægteskabsloven er opfyldte. Grundlaget for prøvelsen af ægteskabsbetingelserne er en ansøgning fra parret.

Prøvelsen af ægteskabsbetingelserne foretages efter § 13, stk. 1, i ægteskabsloven af kommunalbestyrelsens formand, et magistratsmedlem eller en udvalgsformand (herefter kommunen som prøvelsesmyndighed) eller efter § 13, stk. 3, af Statsforvaltningen. Prøvelsen foretages af Statsforvaltningen, hvis ikke hver af parterne enten har dansk indfødsret,

statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne. Den specialiserede enhed, jf. punkt 1, har de nødvendige kompetencer til at identificere situationer, hvor der er tale om proformaægteskab, eller hvor parret anvender falske dokumenter.

Efter § 13, stk. 4, i ægteskabsloven skal der ved indgivelse af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne i situationer, hvor prøvelsen af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven foretages af Statsforvaltningen, betales et gebyr. Gebyrets størrelse fastsættes og reguleres af børne- og socialministeren. Størrelsen af gebyret fastsættes således, at det svarer til omkostningerne ved Statsforvaltningens behandling af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne.

Statsforvaltningens afgørelser kan efter § 58 a, stk. 1, i ægteskabsloven påklages til Ankestyrelsen. Dette gælder efter § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven dog ikke de afgørelser, som den specialiserede enhed i Statsforvaltningen efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven træffer om, at ægteskabsbetingelserne ikke er opfyldte. Begrænsningen i klageadgangen omfatter dog ikke klage over afslag på dispensation fra ægteskabsbetingelserne efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven samt over afgørelser om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelsen af ægteskabsbetingelserne. Dette svarer til, hvad der gælder for afgørelser, som en kommune som prøvelsesmyndighed har truffet om, at ægteskabsbetingelserne ikke er opfyldte. Der er således efter § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven alene mulighed for at klage over kommunens afslag på dispensation fra ægteskabsbetingelserne efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven samt over afgørelser om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne, men ikke over de afgørelser om prøvelsen af ægteskabsbetingelserne, som kommunerne træffer som prøvelsesmyndighed.

Den 1. april 2019 etableres det nye samlede familieretlige system, der består af Familieretshuset og familieretten, jf. lov nr. 1702 af 27. december 2018 om Familieretshuset (Familieretshusloven) og lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven). Som følge af oprettelsen af det nye familieretlige system nedlægges Statsforvaltningen, Ankestyrelsen skal ikke længere behandle familieretlige sager, og Familieretshuset og familieretten overtager generelt Statsforvaltningens og Ankestyrelsens opgaver efter den familieretlige lovgivning.

I det nye familieretlige system kan Familieretshusets afgørelser efter §§ 39 og 40 i Familieretshusloven som udgangspunkt indbringes for familieretten til prøvelse. I relation til sager efter ægteskabsloven følger adgangen til domstolsprøvelse også af § 58 a, stk. 3, i ægteskabsloven.

2.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser

Børne- og Socialministeriet finder, at Statsforvaltningens varetagelse af opgaven med prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven efter nedlæggelsen af Statsforvaltningen i lighed med Statsforvaltningens øvrige familieretlige opgaver bør varetages af Familieretshuset. Dette betyder, at den specialiserede enhed i Statsforvaltningen, der foretager prøvelsen af ægteskabsbetingelserne, overføres til Familieretshuset. Dette er i overensstemmelse med stemmeaftalen af 4. maj 2018 om indsatsen mod proformaægteskaber.

Sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne bør efter deres karakter behandles administrativt, og da der ikke foreligger forhold, herunder en partstvist, der tilsiger, at sagerne skal afgøres af familieretten, er det ministeriets opfattelse, at Familieretshuset bør behandle sagerne som § 6-sager efter kapitel 9 i Familieretshusloven og træffe afgørelse om, hvorvidt ægteskabsbetingelserne er opfyldte.

Børne- og Socialministeriet finder ikke, at flytningen af den specialiserede enhed til Familieretshuset medfører behov for at ændre den gældende ordning, for så vidt angår adgangen til at få prøvet den specialiserede enheds afgørelser. Gældende ret bør således videreføres uændret, dog således at der i overensstemmelse med det samlede familieretlige system er mulighed for at indbringe den specialiserede enheds afgørelser om dispensation efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven og om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne for familieretten til prøvelse, fremfor at sådanne afgørelser kan påklages til Ankestyrelsen.

Efter § 7 i ægteskabsloven må ægteskab ikke indgås mellem personer, af hvilke den ene har været gift med den andens slægtning i ret op- eller nedstigende linje. Det følger af § 2, nr. 1, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven), at det pr. 1. april 2019 ikke længere er Ankestyrelsen, men Familieretshuset, der kan give dispensation efter § 7. Dette gælder, uanset om prøvelsessagen behandles af den kommunale prøvelsesmyndighed eller af Familieretshuset. Sådanne afgørelser om dispensation bør også kunne prøves af familieretten.

2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at ægteskabsloven og Familieretshusloven ændres således, at Statsforvaltningens opgave som prøvelsesmyndighed efter § 13, stk. 3, overføres til Familieretshuset den 1. april 2019.

Samtidig foreslås det, at ægteskabsloven ændres således, at størrelsen af gebyret for prøvelsen af ægteskabsbetingelserne i sager omfattet af § 13, stk. 3, i ægteskabsloven fastsættes sådan, at det svarer til omkostningerne ved Familierets-

husets behandling af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne.

Forslaget om at overføre prøvelsesopgaven fra Statsforvaltningen til Familieretshuset medfører behov for konsekvensændringer af ægteskabsloven og Familieretshusloven. Dette lovforslag indeholder disse konsekvensændringer.

Der henvises til lovforslagets §§ 1 og 2 og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige. Det bemærkes herved, at udgifterne ved Familieretshusets behandling af sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven dækkes ved et ikke-fiskalt gebyr, jf. den i lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede ændring af gebyrbestemmelsen i § 13, stk. 4, i ægteskabsloven.

Det bemærkes endvidere, at Ankestyrelsen efter den gældende bestemmelse i § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven kun behandler ganske få klager over afslag på dispensation fra ægteskabsbetingelserne og afslag på at anerkende en udenlandsk skilsmisse til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Det er på den baggrund vurderingen, at den i lovforslagets § 2, nr. 2, foreslåede § 40, stk. 4, i Familieretshusloven, hvorefter Familieretshusets afgørelser om afslag på dispensation fra ægteskabsbetingelserne og afslag på at anerkende en udenlandsk skilsmisse til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne kan indbringes for familieretten, ikke vil medføre økonomiske konsekvenser for familieretten.

Forslaget følger principperne om digitaliseringsklar lovgivning. Der tages i den forbindelse højde for, at afgørelsen af, hvorvidt der er tale om et proformaægteskab i strid med § 8 a i ægteskabsloven, nødvendiggør et skøn. Ansøgning til Fa-

milieretshuset om prøvelse af ægteskabsbetingelserne vil være omfattet af kravene om anvendelse af digital selvbetjening i § 58 d i ægteskabsloven.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 18. september 2018 til den 18. oktober 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Ankestyrelsen, Byretterne, Danes Worldwide, Danske Advokater, Danske Familieadvokater, Datatilsynet, Det grønlandske departement for sociale anliggender og justitsvæsenet, Digitaliseringsstyrelsen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af DJØF'ere i Statsforvaltningen, HK/Danmark, Institut for Menneskerettigheder, KL, Retspolitisk Forening, Rigsombudsmanden i Grønland, Statsforvaltningen, Vestre Landsret, Ægteskab uden grænser og Østre Landsret.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X
---	----	----------

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 13, stk. 1, i ægteskabsloven, at prøvelse af ægteskabsbetingelserne som udgangspunkt foretages af kommunen som prøvelsesmyndighed. Efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven foretages prøvelsen af ægteskabsbetingelser dog af Statsforvaltningen, hvis ikke hver af parterne enten har dansk statsborgerskab, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne.

Det foreslås, at 13, stk. 3, i ægteskabsloven ændres således, at prøvelsen af ægteskabsbetingelserne i de sager, der er omfattet af bestemmelsen, foretages af Familieretshuset i stedet for af Statsforvaltningen.

Forslaget indebærer, at prøvelsen af ægteskabsbetingelserne foretages af Familieretshuset, hvis ikke begge parter er danske eller nordiske statsborgere, har tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne.

Prøvelsen af sager efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven foretages efter gældende ret af en specialiseret enhed i Statsforvaltningen. Med forslaget flyttes den specialiserede enhed fra Statsforvaltningen til Familieretshuset.

Den foreslåede ændring er begrundet i, at Statsforvaltningen med Familieretshusloven nedlægges pr. 1. april 2019. Statsforvaltningens familieretlige opgaver vil derefter blive varetaget af Familieretshuset og familieretten. I den forbindelse bør den familieretlige opgave som prøvelsesmyndighed efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven varetages af Familieretshuset.

Der henvises i øvrigt til punkt 1 og 2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter § 13, stk. 4, 1 og 2. pkt., i ægteskabsloven skal der ved indgivelse af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne i situationer, hvor prøvelsen af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven foretages af Statsforvaltningen, betales et gebyr. Gebyrets størrelse fastsættes og reguleres af børne- og socialministeren ved en årlig bekendtgørelse om størrelsen af gebyrer på det familieretlige område. Ved bekendtgørelsen nr. 1598 af 14. december 2018 om størrelsen af gebyrer på det familieretlige område i 2019 er gebyret fastsat til 1.650 kr.

Det fremgår af § 13, stk. 4, 3. pkt., i ægteskabsloven, at størrelsen af gebyret fastsættes således, at det svarer til omkostningerne ved Statsforvaltningens behandling af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne.

Det foreslås, at § 13, stk. 4, 3. pkt., i ægteskabsloven ændres således, at gebyret fastsættes, så det svarer til omkostningerne ved Familieretshusets behandling af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne.

Den foreslåede ændring er begrundet i, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede ændring af § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, foreslås, at prøvelsesmyndigheden efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven er Familieretshuset.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

§ 58 a, stk. 1-3, i ægteskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, indeholder regler om klage over Statsforvaltningens afgørelser efter ægteskabsloven.

Ved § 2, nr. 23, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabsindgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven), der træder i kraft den 1. april 2019, ændres § 58 a, stk. 1-3, i ægteskabsloven. Disse bestemmelser beskrives i det følgende.

Efter § 58 a, stk. 1, i ægteskabsloven finder bestemmelserne i Familieretshusloven anvendelse ved Familieretshusets behandling af sager efter ægteskabsloven. Familieretshusloven indeholder den generelle regulering af Familieretshusets behandling af sager. Det drejer sig bl.a. om visitation af sagerne og den deraf følgende fordeling af afgørelseskompetencen mellem Familieretshuset og familieretten og bestemmelser om, at Familieretshuset sørger for oplysningen af sager, at Familieretshuset kan afgøre sager på skriftligt grundlag, og at Familieretshuset tilbyder rådgivning og konflikthåndtering.

Bestemmelsen i § 58 a, stk. 1, i ægteskabsloven indebærer endvidere, at bestemmelserne i ægteskabsloven, forvaltningsloven og de almindelige forvaltningsretlige principper finder anvendelse sammen med bestemmelserne i Familieretshusloven ved Familieretshusets behandling af sager efter ægteskabsloven.

Efter § 58 a, stk. 2, i ægteskabsloven fastlægges det efter bestemmelserne om visitation i kapitel 2 og om behandlingen af sager i Familieretshuset i kapitel 8-10 i Familieretshuslo-

ven, hvorvidt afgørelsen i en række sager efter ægteskabsloven træffes af Familieretshuset eller familieretten. Det drejer sig om afgørelse i sager om tilladelse til at indgå ægteskab efter § 7, om godkendelse af en vielse som gyldig efter § 21, i sager omfattet af kapitel 3-5 om omstødelse, separation og skilsmisse samt vilkårene herfor, om klage efter § 58 b, stk. 1, over visse af afgørelser truffet af kommunen som prøvelsesmyndighed efter § 13, stk. 1, i ægteskabsloven og om afvisning efter § 58 d i ægteskabsloven af en ansøgning eller anmodning, fordi den ikke er indgivet ved brug af digital selvbetjening. Der drejer sig videre om afgørelse i sager mellem ægtefæller om, hvorvidt en separation består, og i sager om hvorvidt parterne er ægtefæller.

Det følger af § 4 i Familieretshusloven, at Familieretshuset på baggrund af en screening visiterer de ovennævnte sager til behandling efter §§ 5-7 i Familieretshusloven.

Efter § 25, jf. § 5, i Familieretshusloven er det Familieretshuset, der afslutter sagen, hvis der er tale om en enkel sag, dvs. en sag hvor parterne er enige om f.eks. skilsmisse. Sådanne sager betegnes § 5-sager.

Hvis parterne ikke er enige, visiteres sagen til behandling efter § 6 i Familieretshusloven. Dette gælder endvidere sager, hvor parterne er enige, men der skal foretages juridisk sagsbehandling f.eks. til afklaring af, hvorvidt betingelserne for at registrere parternes aftale er opfyldte, eller om danske myndigheder har kompetence til at behandle sagen. Disse sager betegnes § 6-sager.

I sager, der visiteres til behandling efter § 6 i Familieretshusloven, er det som udgangspunkt Familieretshuset, der efter § 26 i Familieretshusloven træffer afgørelse. Efter § 27, stk. 2, i Familieretshusloven er det dog familieretten, der træffer afgørelse, hvis sagen indeholder komplicerede faktiske eller juridiske problemstillinger, der er tale om en sag anlagt af Familieretshuset om omstødelse af et ægteskab, eller sagen behandles sammen med en anden sag, der skal afgøres af familieretten.

Det følger af § 5, stk. 2, og § 6, stk. 2, i Familieretshusloven, at visse typer af sager altid skal visiteres til behandling som en § 5-sag eller en § 6-sag. Dette betegnes lovbestemt visitation. Visitationen skal således ikke foretages på baggrund af et konkret skøn, men er derimod bestemt af sagstypen. Dette skyldes, at de pågældende sagstyper har en karakter, der objektivt begrundes, at sagerne bør behandles som § 5-sager eller § 6-sager.

Sager efter § 42 i ægteskabsloven om bevilling af separation eller skilsmisse, hvor der er enighed mellem parterne, behandles altid af Familieretshuset som § 5-sager, jf. § 5, stk. 2, nr. 3, i Familieretshusloven. Sager om udstedelse af resolution om ægtefællebidrag ud fra parternes enighed behandles ligeledes altid af Familieretshuset som § 5-sager, jf. § 5, stk. 2, nr. 7, i Familieretshusloven.

Sager om tilladelse til at indgå ægteskab efter § 7, om godkendelse af en vielse som gyldig efter § 21, stk. 2, og om af-

gørelse af en klage efter § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven om visse afgørelser truffet af den kommunale prøvelsesmyndighed behandles som § 6-sager, der afgøres af Familieretshuset efter § 26, jf. § 6, stk. 2, nr. 5-7, i Familieretshusloven.

Efter § 6, stk. 2, nr. 1, i Familieretshusloven visiteres også en sag om afvisning af en henvendelse, som ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som Familieretshuset stiller til rådighed, eller hvor der ikke er betalt gebyr for behandlingen af sagen, til behandling som en § 6-sag, der afgøres af Familieretshuset efter § 26 i Familieretshusloven. Tilsvarende gælder efter § 6, stk. 2, nr. 11, i Familieretshusloven en sag, hvor der ikke skal tages stilling til en tvist mellem to private parter, f.eks. om afslag på skilsmisse fordi betingelserne herfor ikke er opfyldte, selvom parterne er enige om skilsmisse.

Komplekse sager efter forældreansvarsloven visiteres efter § 7 i Familieretshusloven til behandling efter bestemmelserne i kapitel 10 i Familieretshusloven. Sager omfattet af bestemmelsen betegnes § 7-sager.

Efter § 7 i Familieretshusloven kan en sag, der ikke er omfattet af forældreansvarsloven, visiteres til behandling sammen en kompleks sag efter forældreansvarsloven, når sagerne bør behandles sammen. Dette kan f.eks. være tilfældet, når en forælder indgiver en anmodning om eneforældremyndighed, der visiteres til behandling som en § 7-sag, og denne forælder samtidigt indgiver en anmodning om skilsmisse, som forældrene ikke er enige om. Efter § 32 i Familieretshusloven er det familieretten, der træffer afgørelse i § 7-sager.

Efter § 58 a, stk. 3, i ægteskabsloven kan Familieretshusets afgørelser efter ægteskabsloven indbringes for familieretten til prøvelse efter bestemmelserne i kapitel 12 (§§ 39-41) i Familieretshusloven.

Efter § 39, stk. 1, 1. pkt., i Familieretshusloven kan afgørelse truffet af Familieretshuset efter anmodning fra en part indbringes for familieretten til prøvelse med de undtagelser, der bl.a. følger af § 40 i Familieretshusloven. Det fremgår videre af § 39, stk. 1, 2. pkt., i Familieretshusloven, at afgørelse truffet af Familieretshuset ikke kan påklages til højere administrativ myndighed.

§ 40 i Familieretshusloven indeholder eksempelvis i stk. 1 en bestemmelse, hvorefter Familieretshusets udstedelse af en bevilling til separation og skilsmisse ikke kan indbringes for familieretten efter reglerne i Familieretshusloven. Familieretshuset skal dog efter anmodning genoptage behandlingen af sagen.

Det foreslås, at der som § 58 a, stk. 2, nr. 2, i ægteskabsloven indsættes en bestemmelse, hvorefter bestemmelsen i stk. 2 også omfatter Familieretshusets afgørelse om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Forslaget indebærer, at det principielt er Familieretshuset eller familieretten, der efter bestemmelserne i kapitel 2 og 8-10 i Familieretshusloven træffer afgørelse om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven. Det følger dog af den ved lovforslagets § 2, nr. 1, foreslåede bestemmelse i § 6, stk. 2, nr. 12, i Familieretshusloven, at sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven afgøres af Familieretshuset.

Det foreslås videre, at de øvrige bestemmelser i § 58 a i ægteskabsloven om grundlaget for Familieretshusets behandling af sager efter ægteskabsloven, om Familieretshusets og familierettens kompetence til at afgøre sager efter ægteskabsloven og om adgangen til at indbringe Familieretshusets afgørelser efter ægteskabsloven for familieretten til prøvelse videreføres uden indholdsmæssige ændringer.

Den foreslåede ændring af § 58 a, stk. 2, i ægteskabsloven er en konsekvens af den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede ændring af § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, hvorved afgørelseskompetencen i sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven flyttes til Familieretshuset.

Den foreslåede nyaffattelse af de øvrige dele af § 58 a, stk. 1-3, i ægteskabsloven uden indholdsmæssige ændringer sker af lovtekniske årsager, idet bestemmelserne ikke er trådt i kraft på tidspunktet for fremsættelsen af nærværende lovforslag.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 2, og bemærkningerne hertil samt i øvrigt til punkt 2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Efter § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, kan afgørelser om dispensation for ægteskabsbetingelserne efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven samt afgørelser om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne påklages til Ankestyrelsen. Bestemmelsen omfattede indtil den 1. januar 2019 kun afgørelser truffet af kommunen som prøvelsesmyndighed, men ved lov nr. 1321 af 27. november 2018 om ændring af lov om ægteskabsindgåelse og udlændingeloven (Forbud mod proformaægteskaber og Nationalt ID-centers rolle og funktioner m.v.) blev dele af prøvelsesopgaven overført til Statsforvaltningen, jf. § 13, stk. 3, i ægteskabsloven. § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven omfatter herefter også afgørelser, som Statsforvaltningen træffer som prøvelsesmyndighed efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven og om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne.

Som led i etableringen af Familieretshuset og nedlæggelsen af Statsforvaltningen flyttes de familieretlige opgaver, herunder opgaven som klageinstans efter § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven, fra Ankestyrelsen til Familieretshuset pr. 1. april 2019. Der henvises til den ændring af § 58 b, stk. 1, i

ægteskabsloven, der følger af § 2, nr. 2, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabsindgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven).

Det følger af § 39, stk. 1, 1. pkt., i Familieretshusloven, at Familieretshusets afgørelser som udgangspunkt kan indbringes for familieretten til prøvelse. Dette er afspejlet i § 58 a, stk. 3, i ægteskabsloven, som ændret ved § 2, nr. 23, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabsindgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven).

Med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede overførsel af prøvelsesopgaven efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven til Familieretshuset vil de nævnte bestemmelser i ægteskabsloven og Familieretshusloven også omfatte afgørelser, som Familieretshuset træffer som prøvelsesmyndighed efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven og om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Efter § 58 b, stk. 2, i ægteskabsloven kan børne- og socialministeren fastsætte regler om behandlingen af sager efter kapitel 1, der vedrører prøvelsen af ægteskabsbetingelserne, herunder regler om behandlingen af klager over afgørelser om prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Efter bestemmelsen kan ministeren bl.a. fastsætte regler om, at kommunen som prøvelsesmyndighed kan genoptage behandlingen af en sag, hvis der foreligger nye oplysninger og ansøgninger, hvis der ved den påklagede afgørelse ikke er taget stilling til konkrete oplysninger eller ansøgninger, og ved alvorlige sagsbehandlingsfejl, der kan have betydning for afgørelsens resultat. Der kan også bl.a. fastsættes regler om, hvordan klager skal indgives og lignende.

Det foreslås, at § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven ændres således, at afgørelser efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven og afgørelser om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne, som den kommunale prøvelsesmyndighed, har truffet, kan påklages til Familieretshuset. Forslaget indebærer, at klagebestemmelsen i § 58 b, stk. 1, alene finder anvendelse for afgørelser, der træffes af kommunen som prøvelsesmyndighed efter § 13, stk. 1, i ægteskabsloven, og at disse afgørelser kan påklages til Familieretshuset.

Det foreslås videre, at bestemmelsen i § 58 b, stk. 2, i ægteskabsloven om fastsættelse af regler om behandlingen af sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, herunder om behandlingen af klager, nyaffattes og videreføres uden indholdsmæssige ændringer.

Den foreslåede ændring af § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven er begrundet i, at Familieretshuset fra den 1. april 2019 tillægges kompetence til at behandle klager efter § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven. Denne kompetence skal naturligvis ikke gælde de afgørelser, Familieretshuset selv træffer, men alene afgørelser der træffes af kommunen som prøvelsesmyndighed efter § 13, stk. 1, i ægteskabsloven.

Om indbringelse af de afgørelser, som Familieretshuset træffer som prøvelsesmyndighed, for familieretten til prøvelse, henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 2.

Den foreslåede nyaffattelse af § 58 b, stk. 2, i ægteskabsloven om fastsættelse af regler om behandlingen af sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne uden ændringer sker af lovtekniske årsager som følger af den foreslåede ændring af § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven. Dette skyldes, at ved denne ændring af § 58 b, stk. 1, ændres en vedtaget ændring af § 58 b, stk. 1, der ikke er trådt i kraft ved fremsættelsen af dette lovforslag. Der henvises til den ændring af § 58 b, stk. 1, der følger af § 2, nr. 2, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabsindgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven), der efter § 40, stk. 1, i den lov træder i kraft den 1. april 2019.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 1, og bemærkningerne hertil samt i øvrigt til punkt 2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Efter § 58 f i ægteskabsloven kan Statsforvaltningen til brug for behandlingen af en sag om prøvelse af ægteskabsbetingelserne anmode en part om oplysninger om vedkommendes egne forhold. Hvis parten undlader at give Statsforvaltningen disse oplysninger, kan Statsforvaltningen træffe afgørelse på det foreliggende grundlag.

Bestemmelsen finder eksempelvis anvendelse, hvis et par ikke reagerer på Statsforvaltningens anmodning om at fremlægge nærmere dokumentation for, at de opfylder ægteskabsbetingelserne, f.eks. ved fremlæggelse af civilstandsattest til dokumentation af at en part er ugift. I en sådan situation giver § 58 f i ægteskabsloven Statsforvaltningen mulighed for afslå at udstede en prøvelsesattest, fordi parret ikke har dokumenteret, at de opfylder ægteskabsbetingelsen om at være ugifte.

Med de i lovforslagets § 1, nr. 1, og § 2, nr. 1, foreslåede ændringer af § 13, stk. 3, i ægteskabsloven og af § 6, stk. 2, i Familieretshuset foreslås det, at Familieretshuset efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven behandler sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, hvis ikke hver af parterne enten har dansk indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, tidsbegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsbegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne.

Efter § 58 a, stk. 1, i ægteskabsloven finder reglerne i Familieretshuset anvendelse ved Familieretshusets behandling af sager efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven. Dette omfatter bl.a. bestemmelsen i § 11 i Familieretshuset, hvorefter Familieretshuset kan afgøre en sag på det foreliggende grundlag, hvis en part undlader at give Familieretshuset oplysninger om partens egne forhold, som Familieretshuset har anmodet om.

Det foreslås, at § 58 f i ægteskabsloven ophæves. Dette skyldes, at § 58 f i ægteskabsloven bliver overflødig som følge af, at § 11 i Familieretshuset vil finde anvendelse for sager, hvor Familieretshuset prøver ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Efter § 6, stk. 1, i Familieretshuset visiterer Familieretshuset mindre enkle sager til behandling efter kapitel 9 i Familieretshuset. Sådanne sager betegnes § 6-sager. Familieretshusets beslutning om, at en sag skal visiteres til behandling efter § 6, foretages efter bestemmelserne i § 4 i Familieretshuset om screening af alle sager.

Som § 6-sager behandles sager efter forældreansvarsloven, hvor der skal træffes en afgørelse, fordi parterne ikke er enige, og hvor der ikke er så komplekse problemstillinger, at der er behov for den tværfaglige og dybdegående sagsbehandling, der foretages i sager, der visiteres til behandling efter § 7 i Familieretshuset. Det drejer sig om komplekse sager efter forældreansvarsloven, der betegnes § 7-sager.

Som § 6-sager behandles også sager, der ikke vedrører forældreansvarsloven, og som ikke er enkle, og derfor ikke er omfattede af § 5 i Familieretshuset. Efter denne bestemmelse visiteres enkle sager til behandling efter kapitel 8 i Familieretshuset. Sådanne sager betegnes § 5-sager.

§ 5-sager er kendetegnede ved at være sager, hvor det fremgår af sagen, at parterne er enige, når Familieretshuset modtager sagen. Det kan f.eks. være en ansøgning om separation eller skilsmisse, hvor parterne er enige om separationen eller skilsmissen og vilkårene herfor.

§ 6-sager kan være sager efter hele den familieretlige lovgivning, dvs. lovgivning omfattet af § 2, nr. 2-11, i Familieretshuset, § 6-sager vil navnlig være sager om børne- og ægtefællebidrag, separation, skilsmisse, faderskab og navne.

§ 6-sager behandles efter bestemmelserne i kapitel 3-6 i Familieretshuset, der er fælles for Familieretshusets behandling af alle familieretlige sager, og efter bestemmelserne i kapitel 9 i Familieretshuset, der alene finder anvendelse for behandlingen af § 6-sager.

Efter § 6, stk. 2, i Familieretshusloven skal en række sagstyper altid visiteres til behandling som § 6-sager, som Familieretshuset afslutter ved at træffe en afgørelse efter § 26 i Familieretshusloven.

Formålet med den lovbestemte visitation i sager efter forældreansvarsloven er overordnet på den ene side at sikre, at forældrene i disse sager altid modtager de tilbud om rådgivning og konflikthåndtering, der efter § 26 i Familieretshusloven indgår i behandlingen af § 6-sager, og på den anden side at undgå, at Familieretshuset anvender ressourcer på at visitere sager efter forældreansvarsloven, som normalt ikke indeholder problemstillinger, der kan begrunde den dybdegående og tværfaglige sagsbehandling, der gælder for § 7-sager efter reglerne i kapitel 10 i Familieretshusloven.

I relation til sager, der ikke er omfattede af forældreansvarsloven, er formålet med den lovbestemte visitation at fastlægge behandlingen af sagstyper, hvor særlige forhold gør sig gældende, og hvor der derfor ikke er behov for at foretage individuel visitation.

Den lovbestemte visitation efter § 6, stk. 2, i Familieretshusloven omfatter bl.a. efter bestemmelsens nr. 5 sager om afgørelse af klage efter § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven, der vedrører afgørelser truffet af prøvelsesmyndigheden om dispensation fra visse betingelser for indgåelse af ægteskab og om anerkendelse af udenlandske skilsmisser. Det bemærkes, at med den i lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede ændring af § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven vil bestemmelsen alene omfatte afgørelser truffet af en kommune som prøvelsesmyndighed.

§ 6, stk. 2, omfatter bl.a. også sager om tilladelse efter § 7 i ægteskabsloven til indgåelse af ægteskab mellem personer, af hvilke den ene har været gift med den andens slægtning i ret op- eller nedstigende linje, og sager om godkendelse efter § 21, stk. 2, i ægteskabsloven af en ugyldig vielse som gyldig, fordi særlige grunde taler for det.

Det foreslås, at der som § 6, stk. 2, nr. 12, i Familieretshusloven indsættes en bestemmelse, hvorefter sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, der foreslås ændret ved lovforslagets § 1, nr. 1, afgøres af Familieretshuset efter § 26 i Familieretshusloven. Forslaget indebærer, at sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, som Familieretshuset behandler efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven skal visiteres til behandling som § 6-sager, hvor Familieretshuset træffer afgørelsen efter § 26 i Familieretshusloven.

Begrundelsen for forslaget om lovbestemt visitation af sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, som Familieretshuset behandler efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, er, at disse sager efter deres karakter ikke er enkle, da det skal prøves, om parterne opfylder samtlige ægteskabsbetingelser. Samtidig foreligger der heller ikke forhold, der tilsiger, at familieretten skal træffe afgørelse efter § 27 i Familieretshusloven. Det findes på den baggrund, at visitationen af sag-

er om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven bør være lovbestemt således, at de visiteres til behandling som § 6-sager, hvor Familieretshuset træffer afgørelse efter § 26 i Familieretshusloven.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter § 39, stk. 1, 1. pkt., i Familieretshusloven kan afgørelse truffet af Familieretshuset efter anmodning fra en part indbringes for familieretten til prøvelse med de undtagelser, der bl.a. følger af § 40 i Familieretshusloven. Det fremgår af § 39, stk. 1, 2. pkt., i Familieretshusloven, at afgørelse truffet af Familieretshuset ikke kan påklages til højere administrativ myndighed.

Det følger af § 40, stk. 1, i Familieretshusloven, at Familieretshusets registrering eller notering af en aftale eller udstedelse af en bevilling til f.eks. skilsmisse ikke kan indbringes for familieretten til prøvelse. Familieretshuset skal dog ved modtagelse af en anmodning om at indbringe en bevilling m.v. for familieretten til prøvelse genoptage behandlingen af sagen.

Tilsvarende gælder efter § 40, stk. 2, i Familieretshusloven for Familieretshusets afgørelse om aktindsigt efter forvaltningsloven og offentlighedsloven

Endelig følger det af § 40, stk. 3, i Familieretshusloven, at Familieretshusets afgørelser efter § 18, stk. 2 og 3, i Familieretshusloven om begrænsning af et barns ret til en bisidder og afgørelser efter § 33 i Familieretshusloven om fri proces ikke kan indbringes for familieretten til prøvelse.

Bestemmelserne i § 40, stk. 1-3, afskærer ikke en parts adgang til at indbringe en afgørelse omfattet af bestemmelserne for domstolene efter § 63, stk. 1, i grundloven.

Efter § 58 a, stk. 1, 1. pkt., i ægteskabsloven, som den gælder indtil den 1. april 2019, jf. lovebekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, kan Statsforvaltningens afgørelser efter ægteskabsloven påklages til Ankestyrelsen. § 58 a, stk. 1, 2. pkt., i ægteskabsloven indeholder dog visse begrænsninger i denne klageadgang. Efter den ved § 1, nr. 15, i lov nr. 1321 af 27. november 2018 om ændring af lov om ægteskabsindgåelse og opløsning og udlændingeloven (Forbud mod proformaægteskab og Nationalt ID-centers rolle og funktioner m.v.) gennemførte ændring af § 58 a, stk. 1, 2., pkt., i ægteskabsloven klagebegrænsningen i § 58 a, stk. 1, nr. 2, med virkning fra den 1. januar 2019 udvidet til også at omfatte Statsforvaltningens afgørelser som prøvelsesmyndighed efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven om, at ægteskabsbetingelserne ikke er opfyldte.

Ved § 2, nr. 23, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabsindgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følger af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyt-

telsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven), der træder i kraft den 1. april 2019, ophæves § 58 a, stk. 1, i ægteskabsloven. I stedet indsættes der som § 58 a, stk. 3, i ægteskabsloven en bestemmelse, hvorefter Familieretshusets afgørelser efter ægteskabsloven kan indbringes for familieretten efter bestemmelserne i kapitel 12 i Familieretshusloven.

Det bemærkes, at det følger af § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven, som den gælder indtil den 1. april 2019, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, at begrænsningen i klageadgangen i § 58 a, stk. 1, 2. pkt., i ægteskabsloven i relation til Statsforvaltningens afgørelser som prøvelsesmyndighed ikke omfatter klage over afgørelser, som Statsforvaltningen som prøvelsesmyndighed har truffet om afslag på dispensation fra ægteskabsbetingelserne efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven samt over afgørelser om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Disse afgørelser kan påklages til Ankestyrelsen.

I relation til kommunerne som prøvelsesmyndighed bemærkes, at der efter § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven alene er mulighed for at klage over kommunens afslag på dispensation fra ægteskabsbetingelserne efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven samt over afgørelser om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne, men ikke over de afgørelser om prøvelsen af ægteskabsbetingelserne, som kommunerne træffer som prøvelsesmyndighed.

Det bemærkes, at den foreslåede ændring i lovforslagets § 1, nr. 4, af § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven indebærer, at bestemmelsen alene vil omfatte afgørelser truffet af en kommune som prøvelsesmyndighed.

Efter § 7 i ægteskabsloven, som den gælder indtil den 1. april 2019, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, må ægteskab ikke uden Ankestyrelsens tilladelse indgås mellem personer, af hvilke den ene har været gift med den andens slægtning i ret op- eller nedstigende linje. Det følger af § 2, nr. 1, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven), at det pr. 1. april 2019 ikke længere er Ankestyrelsen, men Familieretshuset, der kan give dispensation efter § 7. Dette gælder, uanset om prøvelsessagen behandles af den kommunale prøvelsesmyndighed eller af Familieretshuset. Efter § 39, stk. 1, 1. pkt., i Familieretshusloven kan Familieretshusets afgørelser efter § 7 i ægteskabsloven efter anmodning fra en part indbringes for familieretten til prøvelse.

Det foreslås, at der i Familieretshusloven som § 40, stk. 4, indsættes en bestemmelse, hvorefter Familieretshusets afgørelse om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, som foreslås ændret ved lovforslagets § 1, nr. 1, ikke kan indbringes for familieretten efter reglerne i Familieretshusloven, dvs. § 39, stk. 1, 1. pkt., i Familierets-

husloven. Familieretshuset skal dog efter anmodning genoptage behandlingen af ansøgningen om prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Det foreslås videre, at denne begrænsning ikke gælder Familieretshusets afgørelser vedrørende dispensation fra ægteskabsbetingelserne efter §§ 4 og 7, § 10, stk. 2, eller § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven eller om anerkendelse af en udenlandsk skilsmisse til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne.

I relation til genoptagelsesbestemmelsen bemærkes, at medmindre der er fremkommet nye oplysninger, medfører bestemmelsen alene en forpligtelse til at genoptage sagen én gang, hvorefter parterne skal vejledes om mulighederne for at rette henvendelse til Folketingets Ombudsmand eller indbringe afgørelsen for domstolene efter § 63 i grundloven.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse i § 40, stk. 4, i Familieretshusloven er, at etableringen af det nye samlede familieretlige system i relation til afgørelse om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven ikke findes at medføre behov for hverken at ændre mulighederne for at klage over en sådan afgørelse eller for at indføre mulighed for at anmode om at få en sådan afgørelse indbragt for familieretten til prøvelse efter reglerne i Familieretshusloven. Dette skal bl.a. ses i lyset af behovet for at opretholde den samme retstilstand for afgørelser om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, uanset om den træffes af kommunen som prøvelsesmyndighed efter § 13, stk. 1, i ægteskabsloven eller af Familieretshuset efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1 og 2

Med lovforslagets § 1, nr. 3 og 4, foreslås det af lovtekniske grunde at nyaffatte § 58 a, stk. 1-3, og § 58 b i ægteskabsloven i forhold til de ændringer af bestemmelserne, som er vedtaget ved § 2, nr. 2 og 23, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven), der træder i kraft den 1. april 2019.

Som konsekvens heraf foreslås det, at de ændringer af § 58 a, stk. 1-3, og § 58 b i ægteskabsloven, der følger af § 2, nr. 2 og 23, i lov om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven) ophæves.

Til nr. 3

§ 41, stk. 2, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af

lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven) indeholder overgangsbestemmelser i forhold til reglerne om klage over Statsforvaltningens afgørelser om børne- og ægtefællebidrag som konsekvens af, at Statsforvaltningen nedlægges som følge af Familieretshuset, der træder i kraft den 1. april 2019. Det drejer sig bl.a. om § 58 a, stk. 2, i ægteskabsloven.

Ved § 2, nr. 23, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven) nyaffattes § 58 a, stk. 1-3, i ægteskabsloven, og derved udgår klagebestemmelsen i § 58 a, stk. 2, i ægteskabsloven. Med § 3, nr. 2, i dette lovforslag foreslås § 2, nr. 23, i førnævnte lov ophævet som følge af, at § 58 a, stk. 1-3, i ægteskabsloven ved § 1, nr. 3, i dette lovforslag foreslås nyaffattet.

Som følge heraf er det nødvendigt at nyaffatte § 41, stk. 2, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven) således, at overgangsbestemmelsen ikke finder anvendelse på Statsforvaltningens afgørelser om ægtefællebidrag efter ægteskabsloven. I stedet foreslås der ved lovforslagets § 5, stk. 5, indsat en overgangsbestemmelse om Statsforvaltningens afgørelser om ægtefællebidrag efter ægteskabsloven.

Med lovforslagets § 3, nr. 3, foreslås det således, at § 41, stk. 2, alene skal finde anvendelse for de ved lovforslagets fremsættelse gældende bestemmelser i § 21, stk. 2, i lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1815 af 23. december 2015, (børnebidragsloven) og § 61, stk. 2, i lov nr. 548 af 30. maj 2017 om ægtefællers økonomiske forhold (ægtefælleloven).

§ 21, stk. 2, 1. pkt., jf. stk. 1, i lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1815 af 23. december 2015, og § 61, stk. 2, 1. pkt., jf. stk. 1, i lov nr. 548 af 30. maj 2017 om ægtefællers økonomiske forhold indeholder en frist på fire uger for at anmode om, at en klage over en afgørelse truffet af Statsforvaltningen om børnebidrag eller ægtefællebidrag efter ægtefælleloven indbringes for Ankestyrelsen. § 21, stk. 2, 2. pkt., i børnebidragsloven og § 61, stk. 2, 2. pkt., i ægtefælleloven indeholder en bestemmelse, hvorefter Ankestyrelsen i særlige tilfælde kan behandle en klage over en afgørelse om børne- og ægtefællebidrag, selvom klagen er indgivet efter udløbet af klagefristen.

§ 21, stk. 2, i børnebidragsloven og § 61, stk. 2, i ægtefælleloven ophæves pr. 1. april 2019 ved § 3, nr. 19, og § 8, nr. 22, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov

om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven).

Med den foreslåede nyaffattelse af § 41, stk. 2, 1. pkt., i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven) vil de hidtil gældende bestemmelser i § 21, stk. 2, i lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1815 af 23. december 2015, og § 61, stk. 2, i lov nr. 548 af 30. maj 2017 om ægtefællers økonomiske forhold finde anvendelse for afgørelser om børne- og ægtefællebidrag, som Statsforvaltningen har truffet før lovens ikrafttræden.

Dette vil indebære, at de hidtil gældende klageregler vil finde anvendelse for afgørelser om børne- og ægtefællebidrag, som Statsforvaltningen har truffet før lovens ikrafttræden, hvorved klage over Statsforvaltningens afgørelse om børne- og ægtefællebidrag skal være indgivet inden udløbet af klagefristen på fire uger. Det sikres derved, at parter, der indgiver klage over Statsforvaltningens afgørelser om børne- og ægtefællebidrag efter lovens ikrafttræden, stilles på samme måde som parter, der har indgivet klage før lovens ikrafttræden. En klage, der indgives efter lovens ikrafttræden over en afgørelse truffet før lovens ikrafttræden, vil således kun være rettidigt indgivet, hvis den hidtil gældende klagefrist er overholdt.

Det følger af § 47, stk. 3, i Familieretshuset, at efter lovens ikrafttræden skal klage over de omhandlede afgørelser indgives til Familieretshuset, der behandler klagen som en anmodning om, at afgørelsen indbringes for familieretten til prøvelse.

Med den foreslåede nyaffattelse af § 41, stk. 2, 2. pkt., i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven) vil afgørelse efter § 21, stk. 2, 2. pkt., i lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1815 af 23. december 2015, og § 61, stk. 2, 2. pkt., i lov nr. 548 af 30. maj 2017 om ægtefællers økonomiske forhold efter lovens ikrafttræden skulle træffes af familieretten, hvis afgørelse ikke kan indbringes for højere ret. Med bestemmelsen opretholdes den gældende adgang til at få en bidragsafgørelse, som Statsforvaltningen har truffet før lovens ikrafttræden, prøvet, selvom klagefristen er overskredet, dog således at efter lovens ikrafttræden den 1. april 2019 træffes disse afgørelser af familieretten, hvis afgørelse ikke kan indbringes for højere ret.

Overgangsbestemmelsen i § 41, stk. 2, skal ses i lyset af, at med § 41, stk. 1, i Familieretshuset er der indført en generel frist på fire uger for at anmode om at få en afgørelse truffet af Familieretshuset indbragt for familieretten til prøvelse, og at familieretten efter § 448 d, stk. 1, i retsplejelov

ven i særlige tilfælde kan behandle en sådan anmodning, selvom fristen for at anmode om domstolsprøvelse er overskredet, og at familierettens afgørelse herom ikke kan indbringes for højere ret.

Til § 4

Det foreslås med § 4, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. april 2019. Det foreslås således, at loven træder i kraft samtidig med lovgivningen om det nye familieretlige system.

Med § 4, stk. 2, foreslås det dog af lovtekniske grunde, at de ændringer af lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven), der følger af lovforslagets § 3, træder i kraft den 25. marts 2019. Dette skyldes, at de pågældende ændringer skal ophæves, inden de nye bestemmelser, der skal træde i stedet for de pågældende bestemmelser, træder i kraft den 1. april 2019. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 og 4, og § 5, stk. 5.

Til § 5

Det foreslås med § 5, stk. 1, at sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1321 af 27. november 2018, der er under behandling i Statsforvaltningen på tidspunktet for lovens ikrafttræden, færdigbehandles af Familieretshuset. Der henvises til § 58 a, stk. 1 og 2, i ægteskabsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, og § 6, stk. 2, nr. 12, i Familieretshuset, jf. lovforslagets 2, nr. 1. Den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 1, svarer overordnet til § 47, stk. 1, i Familieretshuset.

Med bestemmelsen i § 5, stk. 2, 1. pkt., foreslås det, at klage over en afgørelse truffet af Statsforvaltningen inden lovens ikrafttræden i en sag om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1321 af 27. november 2018, indgives til Familieretshuset. Familieretshuset behandler klagen som en anmodning om at indbringe afgørelsen for familieretten til prøvelse, jf. den foreslåede bestemmelse i stk. 2, 2. pkt. Det foreslås videre med stk. 2, 3. pkt., at 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse på klage, som er indgivet til Statsforvaltningen inden lovens ikrafttræden, men som Statsforvaltningen ved lovens ikrafttræden ikke har videresendt til Ankestyrelsen.

Endelig foreslås det med stk. 2, 4. pkt., at §§ 39 og 40, § 41, stk. 2, 3 og 6, og kapitel 13 i Familieretshuset om domstolsprøvelse og om indbringelse af afgørelser for familieretten finder tilsvarende anvendelse på klager efter de foreslåede bestemmelser i stk. 2, 1. og 3. pkt.

Den tilsvarende anvendelse af § 39 i Familieretshuset betyder, at Statsforvaltningens afgørelse indbringes for fa-

milieretten til prøvelse, medmindre der er tale om en afgørelse omfattet af § 40 i Familieretshuset, herunder den foreslåede bestemmelse i § 40, stk. 4, i Familieretshuset, jf. lovforslagets § 2, nr. 2. Det følger endvidere af § 39, at det er Familieretshuset, der indbringer afgørelsen for familieretten, og at indbringelsen sker efter bestemmelserne i kapitel 13 i Familieretshuset. Den tilsvarende anvendelse af bestemmelserne i § 41, stk. 2, 3 og 6, i Familieretshuset betyder navnlig, at Familieretshuset kan bestemme, at en anmodning om indbringelse af Statsforvaltningens afgørelse har opsættende virkning, at Familieretshuset kan genoptage sagen, og at de af børne- og socialministeren fastsatte bestemmelser om behandlingen af anmodninger om indbringelse af en afgørelse for familieretten også finder anvendelse for behandlingen af en anmodning om indbringelse af Statsforvaltningens afgørelser, der indgives til Familieretshuset efter lovens ikrafttrædelse.

Bestemmelsen i stk. 2, 4. pkt. indebærer også modsætningsvist, at fristen i § 41, stk. 1, i Familieretshuset for at anmode om at få en afgørelse indbragt for familieretten ikke finder anvendelse på afgørelser om prøvelse af ægteskabsbetingelserne truffet af Statsforvaltningen.

Den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, svarer overordnet til § 47, stk. 3, i Familieretshuset.

Det foreslås med bestemmelserne i § 5, stk. 3, at klage over en afgørelse truffet af Statsforvaltningen i en sag om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1321 af 27. november 2018, som ved lovens ikrafttræden er under behandling af Ankestyrelsen, færdigbehandles af familieretten. Bestemmelsen medfører, at Ankestyrelsen ved lovens ikrafttræden skal sende klagesager, der er under behandling, og som er omfattede af den foreslåede bestemmelse i stk. 3, 1. pkt. til familieretten. Sagens akter skal medsendes, jf. kapitel 13 i Familieretshuset.

Den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 3, svarer overordnet til § 47, stk. 5, i Familieretshuset.

Med bestemmelsen i § 5, stk. 4, foreslås det, at klage over Statsforvaltningens sagsbehandling i en sag omfattet af § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1321 af 27. november 2018, der ikke er indgivet til Ankestyrelsen sammen med en klage over en afgørelse omfattet af § 13, stk. 3, og som ved lovens ikrafttræden behandles af Ankestyrelsen, færdigbehandles af Familieretshuset. For sådanne sager finder §§ 39 og 40 i lov om Familieretshuset tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsen medfører, at Ankestyrelsen ved lovens ikrafttræden skal sende disse klagesager til Familieretshuset. Alle sagens akter skal medsendes. For sådanne sager finder §§ 39 og 40 i Familieretshuset tilsvarende anvendelse. Dette indebærer navnlig, at Familieretshusets udtalelse eller afgø-

relse på baggrund af sagsbehandlingsklagen hverken kan indbringes for familieretten eller påklages til højere administrativ myndighed.

Den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 4, svarer overordnet til § 47, stk. 6, i Familieretshusloven.

I relation til lovforslagets § 5, stk. 5, bemærkes, at § 41, stk. 2, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven) indeholder overgangsbestemmelser i forhold til klage over Statsforvaltningens afgørelser om børne- og ægtefællebidrag som konsekvens af, at Statsforvaltningen nedlægges som følge af Familieretshusloven, der træder i kraft den 1. april 2019. Det drejer sig bl.a. om § 58 a, stk. 2, i ægteskabsloven.

Ved § 2, nr. 23, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven) nyaffattes § 58 a, stk. 1-3, i ægteskabsloven, og derved udgår klagebestemmelsen i § 58 a, stk. 2, i ægteskabsloven.

Med § 3, nr. 2, i dette lovforslag foreslås § 2, nr. 23, i førnævnte lov ophævet som følge af, at § 58 a, stk. 1-3, ved § 1, nr. 3, i dette lovforslag foreslås nyaffattet.

Som følge heraf er det af lovtekniske grunde nødvendigt at indsætte en ny overgangsbestemmelse i forhold til § 58 a, stk. 2, i ægteskabsloven. § 58 a, stk. 2, 1. pkt., jf. stk. 1, i ægteskabsloven indeholder en frist på fire uger for at anmode om, at en klage over en afgørelse truffet af Statsforvaltningen om ægtefællebidrag efter ægteskabsloven indbringes for Ankestyrelsen.

§ 58 a, stk. 2, 2. pkt., i ægteskabsloven indeholder en bestemmelse, hvorefter Ankestyrelsen i særlige tilfælde kan behandle en klage over en afgørelse om ægtefællebidrag, selvom klagen er indgivet efter udløbet af klagefristen.

Det foreslås med § 5, stk. 5, 1. pkt., at for afgørelser om ægtefællebidrag efter ægteskabsloven, som Statsforvaltningen har truffet før lovens ikrafttræden, skal de hidtil gældende bestemmelser i § 58 a, stk. 2, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, finde anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 5, 1. pkt., vil indebære, at de hidtil gældende klageregler vil finde anvendelse for afgørelser om ægtefællebidrag, som Statsforvaltningen har truffet før lovens ikrafttræden, hvorved klage over Statsforvaltningens afgørelse om ægtefællebidrag skal være indgivet inden udløbet af klagefristen på fire uger. Det sikres derved, at parter, der indgiver klage over Statsforvaltningens afgørelse efter lovens ikrafttræden, stilles på samme måde som parter, der har indgivet klage før lovens ikrafttræden. En

klage, der indgives efter lovens ikrafttræden over en afgørelse truffet før lovens ikrafttræden, vil således kun være rettidigt indgivet, hvis den hidtil gældende klagefrist er overholdt.

Det følger af § 47, stk. 3, i Familieretshusloven, at efter lovens ikrafttræden pr. 1. april 2019 skal klage over de omhandlede afgørelser indgives til Familieretshuset, der behandler klagen som en anmodning om, at afgørelsen indbringes for familieretten til prøvelse.

Det foreslås med § 5, stk. 5, 2. pkt., at afgørelse efter § 58 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, efter lovens ikrafttræden skal træffes af familieretten, hvis afgørelse ikke skal kunne indbringes for højere ret. Med bestemmelsen opretholdes den gældende adgang til at få en bidragsafgørelse, som Statsforvaltningen har truffet før lovens ikrafttræden, prøvet, selvom klagefristen er overskredet, dog således at efter lovens ikrafttræden træffes disse afgørelser af familieretten, hvis afgørelse ikke skal kunne indbringes for højere ret.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 5 skal ses i lyset af, at der med § 41, stk. 1, i Familieretshusloven er indført en generel frist på fire uger for at anmode om at få en afgørelse truffet af Familieretshuset indbragt for familieretten til prøvelse, og at familieretten efter § 448 d, stk. 1, i retsplejeloven i særlige tilfælde kan behandle en sådan anmodning, selvom fristen for at anmode om domstolsprøvelse er overskredet, og at familierettens afgørelse herom ikke kan indbringes for højere ret.

Det bemærkes, at det følger af § 41, stk. 5, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven), at sager omfattet af den hidtidige bestemmelse i § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, der ved lovens ikrafttræden er under behandling af Ankestyrelsen, færdigbehandles af Familieretshuset. § 58, b, stk. 1, i ægteskabsloven vedrører klage over en afgørelse vedrørende § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven eller om anerkendelse af en udenlandsk skilsmisse til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne, som en kommune har truffet som prøvelsesmyndighed.

Endelig foreslås det af ordensmæssige hensyn med § 5, stk. 6, at regler fastsat i medfør af § 13, stk. 4, og § 58 b, stk. 2, i ægteskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1321 af 27. november 2018, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler.

Til § 6

Den foreslåede bestemmelse i § 6 vedrører lovens territoriale anvendelsesområde.

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvist skal kunne sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Det bemærkes, at ægteskabsloven er sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 307 af 14. maj 1993 om ikrafttræden for

Grønland af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning. Loven skal derimod ikke kunne sættes i kraft for Færøerne, da sagsområdet person-, familie- og arveret, der bl.a. omfatter ægteskabsloven, overgik til de færøske myndigheder pr. 29. juli 2018.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 13. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Prøvelse af ægteskabsbetingelserne foretages af statsforvaltningen, hvis ikke hver af parterne enten har dansk indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne.

Stk. 4. Ved indgivelse af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne omfattet af stk. 3 betales et gebyr. Gebyrets størrelse fastsættes og reguleres af børne- og socialministeren. Størrelsen af gebyret fastsættes således, at det svarer til omkostningerne ved statsforvaltningens behandling af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyret.

§ 58 a. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan påklages til Ankestyrelsen. Dette gælder dog ikke afgørelser efter § 43, stk. 1 og 2, afgørelser om at imødekomme en anmodning efter § 43, stk. 3, og afgørelser om at afvise at behandle en sag om separation eller skilsmisse efter § 43 a, stk. 2.

Stk. 2. Klage over en afgørelse om bidrag skal indgives, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Ankestyrelsen kan i særlige tilfælde behandle en klage over en afgørelse om bidrag, selv om klagen er indgivet efter udløb af fristen i 1. pkt.

Stk. 3. I sager om separation eller skilsmisse, som kan indbringes for retten efter § 43 eller § 43 a, stk. 2, kan statsforvaltningens sagsbehandling påklages til Ankestyrelsen.

§ 58 b. Afgørelser efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, samt afgørelser om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne kan påklages til Ankestyrelsen.

I lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1321 af 27. november 2018 og § 2 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 13, stk. 3, ændres »statsforvaltningen« til: »Familiereetshuset«.

2. I § 13, stk. 4, 3. pkt., ændres »statsforvaltningens« til: »Familiereetshusets«.

3. § 58 a, stk. 1-3, affattes således:

»Ved Familiereetshusets behandling af sager efter denne lov finder bestemmelserne i lov om Familiereetshuset anvendelse.

Stk. 2. Familiereetshuset eller familieretten træffer efter bestemmelserne i kapitel 2 og 8-10 i lov om Familiereetshuset afgørelse

- 1) om tilladelse til at indgå ægteskab efter § 7,
- 2) om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3,
- 3) om godkendelse af en vielse som gyldig efter § 21,
- 4) i sager omfattet af kapitel 3-5,
- 5) om klage efter § 58 b over en afgørelse truffet af den myndighed, der efter § 13, stk. 1, skal prøve ægteskabsbetingelserne,
- 6) om afvisning efter § 58 d af en ansøgning eller anmodning, der ikke er indgivet til Familiereetshuset ved anvendelse af digital selvbetjening,
- 7) om, hvorvidt parterne er ægtefæller, og
- 8) i sager mellem ægtefæller om, hvorvidt en separation består.

Stk. 3. Familiereetshusets afgørelser efter denne lov kan indbringes for familieretten efter bestemmelserne i kapitel 12 i lov om Familiereetshuset.«

4. § 58 b affattes således:

»§ 58 b. Afgørelser efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, og afgørelser om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne, som prøvelsesmyndigheden efter § 13, stk. 1, har truffet, kan påklages til Familiereetshuset.

Stk. 2. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler om behandlingen af sager efter denne lovs kapitel 1, herunder om klagers behandling.

§ 58 f. Statsforvaltningen kan til brug for behandlingen af en sag om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter denne lov anmode en part om oplysninger om vedkommendes egne forhold. Hvis parten undlader at give Statsforvaltningen de oplysninger, der er nævnt i 1. pkt., kan der træffes afgørelse på det foreliggende grundlag.

§ 6. Mindre enkle sager visiteres til behandling efter bestemmelserne i kapitel 9. Sager omfattet af denne bestemmelse betegnes i loven som § 6-sager.

Stk. 2. Følgende sager behandles altid som § 6-sager, der afgøres af Familieretshuset efter § 26:

- 1) Sager om hvorvidt en henvendelse, som ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som Familieretshuset stiller til rådighed, eller hvor der ikke er betalt gebyr for behandlingen af sagen, skal afvises.
- 2) Sager om midlertidig forældremyndighed efter § 28 i forældreansvarsloven.
- 3) Sager om midlertidigt kontaktbevarende samvær efter § 29 a i forældreansvarsloven.
- 4) Klager efter § 41, stk. 2, i forældreansvarsloven.
- 5) Klager efter § 58 b, stk. 1, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning.
- 6) Sager om tilladelse til indgåelse af ægteskab efter § 7 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning.
- 7) Sager om godkendelse af en vielse som gyldig efter § 21, stk. 2, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning.
- 8) Sager om eksigibilitet efter § 3, stk. 2, i lov om Haagerkonventionen af 2007.
- 9) Sager om eksigibilitet efter artikel 30 i forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt.
- 10) Sager om udstedelse og tilbagekaldelse af attest om forældremyndighed efter artikel 40 i Haagerkonventionen om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn.
- 11) Sager hvor der ikke skal tages stilling til en tvist mellem to private parter, dog ikke sager omfattet af § 24.

§ 40. Familieretshusets registrering eller notering af en aftale eller udstedelse af en bevilling kan ikke indbringes for familieretten efter reglerne i denne lov. Familieretshuset skal dog efter anmodning genoptage behandlingen af sagen.

Stk. 2. Familieretshusets afgørelse om aktindsigt efter forvaltningsloven eller offentlighedsloven kan ikke indbringes for familieretten efter reglerne i denne lov. Familieretshuset

Stk. 2. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler om behandlingen af sager efter kapitel 1, herunder om behandlingen af klager.«

5. § 58 f ophæves.

§ 2

I lov nr. 1702 af 27. december 2018 om Familieretshuset foretages følgende ændringer:

1. I § 6, *stk. 2*, indsættes som *nr. 12*:

»12) Sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning.«

skal dog efter anmodning genoptage behandlingen af ansøgningen om aktindsigt.

Stk. 3. Familieretshusets afgørelser efter § 18, stk. 2 og 3, og § 33 kan ikke indbringes for familieretten efter reglerne i denne lov.

§ 2

I lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbeholdning nr. 54 af 23. januar 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 1321 af 27. november 2018, foretages følgende ændringer:

1. ---

2. I § 21, stk. 2, § 23, stk. 3, 1. pkt., og § 58 b, stk. 1, ændres »Ankestyrelsen« til: »Familieretshuset«.

3-22. ---

23. § 58 a, stk. 1-3, affattes således:

»Ved Familieretshusets behandling af sager efter denne lov finder bestemmelserne i lov om Familieretshuset anvendelse.

Stk. 2. Familieretshuset eller familieretten træffer efter bestemmelserne i kapitel 2 og 8-10 i lov om Familieretshuset afgørelse:

- 1) Om tilladelse til at indgå ægteskab efter § 7.
- 2) Om godkendelse af en vielse som gyldig efter § 21.
- 3) I sager omfattet af kapitel 3-5.
- 4) Om klage efter § 58 b over en afgørelse truffet af den myndighed, der efter § 13, stk. 1, skal prøve ægteskabsbetingelserne.
- 5) Om afvisning efter § 58 d af en ansøgning eller anmodning, der ikke er indgivet til Familieretshuset ved anvendelse af digital selvbetjening.
- 6) Om hvorvidt parterne er ægtefæller.
- 7) I sager mellem ægtefæller om, hvorvidt en separation består.

2. I § 40 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Familieretshusets afgørelser om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning kan ikke indbringes for familieretten efter reglerne i denne lov. Familieretshuset skal dog efter anmodning genoptage behandlingen af sagen. 1. og 2. pkt. finder ikke anvendelse for afgørelser efter §§ 4 og 7, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og for afgørelser om anerkendelse af en udenlandsk skilsmisse til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne.«

§ 3

I lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven) foretages følgende ændringer:

1. I § 2, nr. 2, ændres »§ 23, stk. 3, 1. pkt., og § 58 b, stk. 1,« til: »og § 23, stk. 3, 1. pkt.,«.

2. § 2, nr. 23, ophæves.

Stk. 3. Familieretshusets afgørelser efter denne lov kan indbringes for familieretten efter bestemmelserne i kapitel 12 i lov om Familieretshuset.«

24-30. ---

§ 41

Stk. 1. ---

Stk. 2. § 58 a, stk. 3, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 23, ophævelsen af § 21, stk. 2, i lov om børns forsørgelse ved denne lovs § 3, nr. 19, og ophævelsen af § 61, stk. 2, i lov om ægtefællers økonomiske forhold ved denne lovs § 8, nr. 22, finder ikke anvendelse for afgørelser, som Statsforvaltningen har truffet før lovens ikrafttræden. For sådanne afgørelser finder de hidtil gældende bestemmelser i § 58 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, § 21, stk. 2, 2. pkt., i lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1815 af 23. december 2015, og § 61, stk. 2, 2. pkt., i lov nr. 548 af 30. maj 2017 om ægtefællers økonomiske forhold anvendelse. Afgørelse i sager omfattet af 2. pkt. træffes af familieretten, hvis afgørelse ikke kan indbringes for højere ret.

Stk. 3-9. ---

3. § 41, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* § 21, stk. 2, i lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1815 af 23. december 2015, og § 61, stk. 2, i lov nr. 548 af 30. maj 2017 om ægtefællers økonomiske forhold finder anvendelse for afgørelser, som Statsforvaltningen har truffet før lovens ikrafttræden. Afgørelse efter § 21, stk. 2, 2. pkt., i lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1815 af 23. december 2015, og § 61, stk. 2, 2. pkt., i lov nr. 548 af 30. maj 2017 om ægtefællers økonomiske forhold træffes efter lovens ikrafttræden af familieretten, hvis afgørelse ikke kan indbringes for højere ret.«